Ертіс нұры
1991 жылдың
1 қаңтардан шығады
Ертіс аудандық газеті
1 МАМЫР
СЕНБІ
2021 ЖЫЛ
№ 17 (2122)

ЖОБА

Ертіс ауданы бойынша 2021-2022 жылға арналған жайылымдардыбасқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспарды бекіту туралы

Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Заңының 6-бабы 1-тармағының 15) тармақшасына, Қазақстан Республикасының 2017 жылғы 20 ақпандағы «Жайылымдар туралы» Заңының 8-бабының 1) тармақшасына, 13-бабына сәйкес, Ертіс аудандық мәслихаты ШЕШІМ ҚАБЫЛДАДЫ:

1. Қоса беріліп отырған Ертіс ауданы бойынша 2021-2022 жылдарға арналған жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспар бекітілсін.
2. Осы шешімнің орындалуын бақылау Ертіс аудандық мәслихатының бюджет, әлеуметтік саясат және заңдылық жөніндегі тұрақты комиссиясына жүктелсін.
3. Осы шешім алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізілсін.

Лауазымы: **Аты - жөні**

Ертіс аудандық мәслихатының
2021 жылғы ________________
№ _____ шешімімен бекітілген

Ертіс ауданы бойынша 2021- 2022 жылға арналған жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспар

1. Осы 2021-2022 жылдарға арналған Ертіс ауданы бойынша жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспар (бұдан әрі - Жоспар) Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 20 маусымдағы Жер кодексіне, Қазақстан Республикасының 2017 жылғы 20 ақпандағы «Жайылымдар туралы», 2001 жылғы 23 қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Заңдарына, Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары - Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2017 жылғы 24 сәуірдегі «Жайылымдарды ұтымды пайдалану қағидаларын бекіту туралы» № 173 бұйрығына және Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2015 жылғы 14 сәуірдегі «Жайылымдардың жалпы алаңына түсетін жүктеменің шекті рұқсат етілетін нормасын бекіту туралы» № 3-3/332 бұйрығына сәйкес әзірленді.

2. Жоспар жайылымдарды ұтымды пайдалану, жемшөпке қажеттілікті тұрақты қамтамасыз ету және жайылымдардың тозу процестерін болғызбау мақсатында қабылданады.

3. Жоспар мазмұны:

1) осы жоспардың 1-қосымшасына сәйкес құқық белгілейтін құжаттар негізінде жер санаттары, жер учаскелерінің меншік иелері және жер пайдаланушылар бөлінісінде Ертіс ауданы аумағында жайылымдардың орналасу схемасы (картасын);

2) осы жоспардың 2-қосымшасына сәйкес Ертіс ауданы аумағында жайылым айналымдарының қолайлы схемалары;

3) осы жоспардың 3-қосымшасына сәйкес Ертіс ауданы жайылымдардың, оның ішінде маусымдық жайылымдардың сыртқы және ішкі шекаралары мен алаңдары, жайылымдық инфрақұрылым объектілері белгіленген картасы;

4) осы жоспардың 4-қосымшасына сәйкес Ертіс ауданы аумағында жайылым пайдаланушылардың су тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, апандарға, суару немесе суландыру каналдарына, құбырлы немесе шахталы құдықтарға) қол жеткізу схемасы;

5) осы жоспардың 5-қосымшасына сәйкес Ертіс ауданы аумағында жайылымы жоқ жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу және оны берілетін жайылымдарға ауыстыру схемасы;

6) осы жоспардың 6-қосымшасына сәйкес Ертіс ауданы аумағында ауылдық округ маңында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасы;

7) осы жоспардың 7- қосымшасына сәйкес ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың және айдаудың маусымдық маршруттарын белгілейтін жайылымдарды пайдалану жөніндегі күнтізбелік графигі.

4. Жоспар жайылымдарды геоботаникалық зерттеп-қараудың жай-күйі туралы мәліметтер, ветеринариялық-санитариялық объектілер туралы мәліметтер, иелерін-жайылым пайдаланушыларды, жеке және (немесе) заңды тұлғаларды көрсете отырып, ауыл шаруашылығы жануарлары мал басының саны туралы деректер, ауыл шаруашылығы жануарларының түрлері мен жыныстық жас топтары бойынша қалыптастырылған үйірлердің, отарлардың, табындардың саны туралы деректер, шалғайдағы жайылымдарда жаю үшін ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын қалыптастыру туралы мәліметтер, екпе және аридтік жайылымдарда ауыл шаруашылығы жануарларын жаю ерекшеліктері, малды айдап өтуге арналған сервитуттар туралы мәліметтер, мемлекеттік органдар, жеке және (немесе) заңды тұлғалар берген өзге де деректер ескеріле отырып қабылданды.

5. Ертіс ауданы Павлодар облысының солтүстік бөлігінде орналасқан, солтүстік - батысында Ресей Федерациясымен, солтүстік - шығысында Железин, оңтүстік - батысында Ақтоғай аудандарымен шектеседі. Аудан орталығы – Ертіс ауылы. Аумақтық-әкімшілік бөлінісі 9 ауылдан және 7 ауылдық округтерден тұрады.

Климат тым континенттік, қыс айтарлықтай суық, жаз ыстық. Қаңтарда ауаның жарты жылдық температурасы Цельсий бойынша минус 25 градустан минус 40 градусқа дейін, шілдеде Цельсий бойынша плюс 25 градустан плюс 30 градусқа дейін. Жауыншашынның жарты жылдық көлемі 100 миллиметрден 150 миллиметрге дейін.

6. Ертіс ауданы жерлерінің жалпы алаңы 1 019019,9 гектар (бұдан әрі – га), соның ішінде жайылымдар – 487 878,9 га, суландырылған жайылымдар – 247 776,1 га.

Жерлер санаттар бойынша келесідей бөлінеді:
ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлер – 565 649,24 га;
елді мекен жерлері – 184898,58 га;
өнеркәсіп, көлік, байланыс, ғарыш қызметі, қорғаныс, ұлттық қауіпсіздік мұқтажына арналған жер және ауыл шаруашылығына арналмаған өзге де жерлер – 2 115,63 га;
орман қорының жерлері-4 859,0 га;
су қорының жерлері – 20 257,3 га;
босалқы жерлері – 234 453,23 га.

7. Жайылымдар Ертіс ауданының табиғи-климаттық ерекшелігіне байланысты табиғи жайылымдар болып табылады. Екпе және аридтік жайылымдар Ертіс аудан аумағында жоқ.

Ертіс ауданының аумағында терең қайнаған, қарашірігі аз, қуаттығы аз, аз құмды топырақ, шоғарланған жер пайдалану негізінде оңтүстік бөлігінде, қара қоңыр сортаң қарашірігі аз, қуаттығы аз, аз құмды топырақ және қара қоңыр жай қарашірігі аз, қуаттығы аз, аз құмды топырақ біртекті емес алқаптары барлық жер пайдалану бөлініп орналастырған.

Жайылымдық алқаптардың орташа өнімділігі 3,5 центнер/га.

Жайылымдардағы жемдердің қоры ұзақтығы 190-200 күн жайылым кезеңінде пайдаланылады.

8. Ертіс аудан аумағындағы негізгі жайылым пайдаланушылары ауыл шаруашылығы құрылымдары болып табылады. Аудан тұрғындарының мал басы елді мекендерге тиесілі жерлерде бағылады.

9.Ертіс аудан аумағындағы ауыл шаруашылығы жануарлары мал басының саны: жеке тұлғаларда – 14938 бас ірі қара мал, 30597 бас ұсақ мал, 5568 бас жылқы; заңды тұлғаларда – 13770 бас ірі қара мал, 6425 бас ұсақ мал, 15376 бас жылқы. Жалпы Ертіс аудан бойынша 28708 бас ірі қара мал, 37022 бас ұсақ мал, 20944 бас жылқы бар.

10. Ауыл шаруашылығы жануарларының түрлері бойынша қалыптастырылған үйірлер, отарлар, табындар келесідей бөлінген:
ірқара мал 49 үйір; ұсақмал 37 отар; жылқылар 31 табын.

11. Ертіс ауданаумағындаветеринариялық-санитарлық 38 объектілері қызметістейді, соныңішінде 26 мал көмінділері, 12 мал дәрігерлікпункттер.

12. Ертіс ауданы бойынша малды айдап өтуге арналған сервитуттар белгіленбеген.

Ертіс ауданы бойынша
2021-2022 жылдарға арналған
жайылымдарды басқару және оларды
пайдалану жөніндегі жоспарға
1-қосымша

Құқық белгілейтін құжаттар негізінде жер санаттары, жер учаскелерінің меншік иелері және жер пайдаланушылар бөлінісінде Ертіс ауданы аумағында жайылымдардың орналасу схемасы (картасы)

Шартты белгілері:
ауылдық округтердің шекарасы
жайылымдар
су қоймасы
шабындық жерлер
елді мекендер
жер пайдаланушылар

Ертіс ауданы бойынша
2021-2022жылдарға арналған
жайылымдарды басқару және оларды
пайдалану жөніндегі жоспарға
2-қосымша

Ертіс ауданы аумағында жайылым айналымдарының қолайлы схемалары

Шартты белгілері:
ауылдық округтердің шекарасы
Кезектілікпен пайдаланылатын жайылымдар
су қоймасы
шабындық жерлері
елді мекендері
Кезеңділікпен пайдаланылатын жайылымдар

Ертіс ауданы бойынша
2021-2022 жылдарға арналған
жайылымдарды басқару және оларды
пайдалану жөніндегі жоспарға
3-қосымша

Ертіс ауданы жайылымдардың, оның ішінде маусымдық жайылымдардың сыртқы және ішкі шекаралары мен алаңдары, жайылымдық инфрақұрылым объектілері белгіленген картасы

Шартты белгілері:
ауылдық округтердің шекарасы
жайылымдар
су қоймасы
шабындық жерлер
елді мекендер
сыртқы шекаралары 319,5 мың га
маусымдық жайылым
ішкі шекаралары 178,9 мың га
құдықтар

Ертіс ауданы бойынша
2021-2022 жылдарға арналған
жайылымдарды басқару және оларды
пайдалану жөніндегі жоспарға
4-қосымша

Ертіс ауданы аумағында жайылым пайдаланушылардың су тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, апандарға, суару немесе суландыру каналдарына, құбырлы немесе шахталы құдықтарға) қол жеткізу схемасы

Шартты белгілері:
ауылдық округтердің шекарасы
жайылымдар
су қоймасы
шабындық жерлер
құдықтар
су көздеріне қол жеткізу

Ертіс ауданы бойынша
2021-2022 жылдарға арналған
жайылымдарды басқару және оларды
пайдалану жөніндегі жоспарға
5-қосымша

Ертіс ауданы аумағында жайылымы жоқ жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу және оны берілетін жайылымдарға ауыстыру схемасы

Шартты белгілері:
ауылдық округтердің шекарасы
жайылымдар
су қоймасы
шабындық жерлер
қайта бөлінген жайылымдар
берілген жайылымдарда ауыстыру

Ертіс ауданы бойынша
2021-2022 жылдарға арналған
жайылымдарды басқару және оларды
пайдалану жөніндегі жоспарға
6-қосымша

Ертіс ауданы аумағында ауылдық округ маңында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасы

Шартты белгілері:
ауылдық округтердің шекарасы
жайылымдар
су қоймасы
шабындық жерлер
шалғайдағы жайылымдар

(Басы. Соңы 8 бетте.)

СЕНІМ ТЕЛЕФОНЫ

«Северный ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ лауазымды тұлғаларының Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметшілерінің әдеп кодексін, Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметі туралы және Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы Заңнамаларын бұзғаны туралы 40-4-55 сенім телефонына хабарласа аласыздар.

Северный ауылдық округі әкімінің аппараты және заңды тұлғаларды қабылдау кестесі : күнсайын сағат 9.00-дан 18.00-дейін. Байланыс телефоны: 40455 Қабылдауды Северный ауылдық округінің әкімі Нурлан Аллысбайұлы Ахметов жүргізеді.

Ертіс нұры

1991 жылдың 1 қаңтардан шығады

Ертіс аудандық газеті

1 МАМЫР СЕНБІ 2021 ЖЫЛ

№ 17 (2122)

(Соңы. Басы 7 бетте.)

Ертіс ауданы бойынша
2021-2022 жылдарға арналған
жайылымдарды басқару және оларды
пайдалану жөніндегі жоспарға
7-қосымша

Ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың және айдаудың маусымдық маршруттарын белгілейтін жайылымдарды пайдалану жөніндегі күнтізбелік графигі

Р/с №	Ауылдық округ, ауыл атауы	Жайылымдарға малдарды айдап шығару мерзімі	Жайылымдардан малдарды қайтару мерзімі
1	Ағашорын ауылдық округі	Мамырдың бірінші он күндігі	Қазанның үшінші онкүндігі
2	Амангелді ауылдық округі	Мамырдың бірінші онкүндігі	Қазанның үшінші онкүндігі
3	Байзақов ауылдық округі	Мамырдың бірінші онкүндігі	Қазанның үшінші онкүндігі
4	Голубовка ауылы	Мамырдың бірінші онкүндігі	Қазанның үшінші онкүндігі
5	Ертіс ауылы	Мамырдың бірінші онкүндігі	Қазанның үшінші онкүндігі
6	Қарақұдық ауылдық округі	Мамырдың бірінші онкүндігі	Қазанның үшінші онкүндігі
7	Қосөл ауылдық округі	Мамырдың бірінші онкүндігі	Қазанның үшінші онкүндігі
8	Қызылжар ауылдық округі	Мамырдың бірінші онкүндігі	Қазанның үшінші онкүндігі
9	Майқоңыр ауылы	Мамырдың бірінші онкүндігі	Қазанның үшінші онкүндігі
10	Панфилов ауылдық округі	Мамырдың бірінші онкүндігі	Қазанның үшінші онкүндігі
11	Северный ауылдық округі	Мамырдың бірінші онкүндігі	Қазанның үшінші онкүндігі
12	Сілеті ауылдық округі	Мамырдың бірінші онкүндігі	Қазанның үшінші онкүндігі

ӘКІМШІЛІК ӘДІЛЕТ ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ ӘКІМШІЛІК РЕФОРМАНЫҢ ЭЛЕМЕНТІ РЕТІНДЕ

Әкімшілік Әділет-бұл бір жағынан азамат немесе ұйым, екінші жағынан мемлекеттік басқару органы арасындағы әкімшілік-құқықтық дауларды шешудің ерекше процедуралық тәртібі болып табылатын мемлекеттік басқару жүйесіндегі заңдылықтың сақталуын бақылайтын мамандандырылған органдардың немесе арнайы соттардың жүйесі.

Қазақстан Республикасының жаңа Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексі азаматтар мен заңды тұлғалардың оларға қатысты әкімдік функцияға ие адамдарға қарсы бастамашылық жасаған дауларды қарау рәсімдерін реттейді. Бұл оппозицияның әлсіз жағы болып табылатын жеке және заңды тұлғалар. Бұл кодекстің рухы мен мағынасы – тараптардың теңсіздігін жою.

Соттың белсенді рөлі қағидаты ерекше назар аударуға тұрарлық, оған сәйкес судья іс бойынша алдын-ала құқықтық пікір айтады. Кодексте: "Судья өз пікірін алдын ала айтуға құқылы..."деп нақты жазылған. Бұл қаралып отырған істің нақты, заңды тараптарымен байланысты қандай да бір құқықтық негіздемелер бойынша өз пікірін білдіретіндігін білдіреді. Бұл ереже күтпеген сот шешімін болдырмау үшін енгізіледі.

Процессуалдық заңнамаға сәйкес судья өз пікірін білдіруге мәжбүр болмайтын процесте Тараптар арасында дау туындайды, содан кейін шешім тараптар үшін тосынсый болып табылады. Ал жаңа кодекс судьяға дайындық немесе процесс барысында өз көзқарасымен бөлісуге мүмкіндік береді, бұл тараптардың процеске жақсы дайындалуына ықпал етеді, қосымша негіздемелер береді. Осылайша, процестің сапасы артады. Соттың белсенділігі мынадай түрде көрсетіледі: 1) соттың тараптар ұсынған дәлелдемелермен шектелмеу және дәлелдеу шегінде анықтау үшін өзі қажет деп есептейтін барлық мән-жайларды зерттеуге құқығы; 2) дәлелдемелерді, егер олар жеткіліксіз болып табылса сот, өз бастамасы бойынша жинайды; 3) әкімшілік орган өзінің дұрыстығын дәлелдеуге міндетті.

Сонымен қатар, кодексте "сот ісін жүргізудің ақылға қонымды мерзімі" қағидасы бекітілген, бұл дау-дамайды өркениетті түрде, уайымсыз және асықпай шешуге мүмкіндік береді. Қараудың ең ұзақ мерзімі-6 ай.

Күрделі істерді қарау процестің барлық қатысушыларын Мұқият дайындауды талап етеді, осыған байланысты ақылға қонымды мерзім 6 ай.

Бұл жаңашылдық мемлекеттік органдар мен әкімшілік судьяның жұмысын тәртіпке келтіруге, және азаматтардың мемлекеттік органдармен даулы өзара қарым-қатынастарын реттеудің нәтижелі тетігіне айналдыруға мүмкіндік береді.

Д. Нұржанова,
Ертіс аудандық сотының төрағасы.

Жекешелендіру объектілері ІСКЕ АСЫРУ ІС-ШАРАЛАРЫНЫҢ ЖОСПАРЫ (ЖОЛ КАРТАСЫ)

«Ертіс ауданы әкімдігінің «Ертіс нұры» және «Иртыш» газеттерінің бірлескен редакциясы» ЖШС бәсекелі ортаға тапсыру бойынша (кейіннен сатып алу құқығымен сенімгерлік басқару)

№ р/с	Шаралар	Орындалу мерзімі	Жауапты орындаушылар
1	Ертіс ауданы әкімдігінің «Ертіс нұры» және «Иртыш» газеттерінің бірлескен редакциясы» жауапкершілігі шектеулі серіктестігін сенімділік басқаруға тапсыру туралы әкімдік қаулысын қабылдау	2021 жылдың 3 ақпанына дейін	Аудан әкімі аппаратының мемлекеттік-құқық бөлімі; Ертіс ауданының ішкі саясат бөлімі; Ертіс ауданының қаржы бөлімі .
2	Мүліктік комплекстің құнының бағалауы жөнінде есебін қабылдау	2021 жыл II тоқсан	Ертіс ауданының ішкі саясат бөлімі; Ертіс ауданының қаржы бөлімі; Бағалаушы.
3	Сенімділік басқаруға обьектіні тапсыру шарттарын бекіту бойынша Комиссия отырысын өткізу	2021 жыл II тоқсан	Ертіс ауданының ішкі саясат бөлімі; Ертіс ауданының қаржы бөлімі;
4	Сенімділік басқаруға беру бойынша сауда-саттықты өткізу туралы ақпараттық хабарламаны жариялау (оның ішінде қайталама сауда-саттық туралы)	2021 жыл II-III тоқсан	Ертіс ауданының қаржы бөлімі;
5	Саудаларды өткізу (оның ішінде қайталама сауда-саттық)	2021 жыл III-IV тоқсан	Ертіс ауданының қаржы бөлімі;
6	Сенімділік шартын бекіту	2021 жыл IV тоқсан	Ертіс ауданының қаржы бөлімі;

«Ертіс ауданының қаржы бөлімі» ММ — Е. Айтышев
Келісілді:

«Ертіс ауданының ішкі саясат бөлімі» ММ — А. Тілеуова

ЖАЛҒАН ДИПЛОМ: СҰРАНЫС ЖОҚ БОЛСА, ҰСЫНЫС ТА ЖОҚ...

Бүгінгі жарияланымның тақырыбы кездейсоқ пайда болған жоқ. Соңғы 2 жыл ішінде ұлттық қауіпсіздік органдары жүргізген жалған дипломдарды пайдалану фактісі бойынша сотқа дейінгі тергеулердің статистикасына қарай отырып: «елде жалған дипломдардың жасырын нарығын жою мүмкін бе?» деген сұрақ ойға еріксіз оралады.

Жауабын бірге іздеп көрейік.

Бүгін әлеуметтік желілерде бұрынғы ТМД елдерінің көптеген университеттерінің жалған дипломын сатып алу туралы ұсыныстар ешкімді таңдандырмайды. Оның тек қолжетімділігі мен салыстырмалы түрдегі арзан бағасы емес, «жалған сатушының» жалған құжаттың сөзсіз сенімділігі мен қауіпсіздігіне сендіретін шешендік қабілеті таңдай қақтырады.

Жасаушылар мүдделі адамды сендіруде барлық құжаттар ресми бланкілерде басылып, шынайы құжаттарға сәйкес келетініне, ал олардың дипломы тексерулерден қорықпайтынына екпін жасайды. Сатушының клиентпен кездесуіне мүлдем жол жоқ, алдын ала төлеу жалпы құнынан 50%. Мұның бәрі сатып алушыны сезіктендіруі керек еді, бірақ дипломды маман болу арманы сананы тұмшалайды.

Армандаған қағазын алу үмітімен қанша адамның «қармаққа іліккені» әлі белгісіз. Шынында да, бір қарағанда, бәрі өте тартымды көрінеді. Сіз бірден педагог, заңгер, журналист немесе Құдай сақтасын – дәрігер бола аласыз...

Алайда, осындай «кәсіпқой» жұмысқа орналасқанда, диплом мұқабасы осы бағытта қажет білімнің орнын алмастыра алмайды, салдарынан құқық қорғау органдары анықтайтын жалған дипломдардың саны жыл сайын артып келеді.

Өткен жылы Ұлттық қауіпсіздік комитеті 20-ға жуық жалған дипломды анықтады. Жалған құжаттарды пайдаланған адамдарға қатысты ҚР ҚК 385-бабының 3-бөлігі «Көрінеу жалған құжатты пайдалану» бойынша қылмыстық іс қозғалды. Қылмыстық кодекске сәйкес мұндай іс-әрекет «теріс қылық» ретінде сараланады, ал «шалыс басқандар» 15-тен 30 АЕК-ке дейінгі айыппұл не қоғамдық жұмыстарға тарту түріндегі жазамен ғана құтылады. Сатып алынған дипломдардың бұрынғы иелері әртүрлі салаларда жұмыс істеген. Бұл – «жоғары білікті, арнайы білім алған» педагогтар, ауыл әкімдері, құқық қорғау органдарына кандидаттар, мемлекеттік қызмет басқармаларының бас мамандары. Басқаша айтқанда, біздің балаларымызды тәрбиелейтіндер, біздің тыныштығымызға жауап беретіндер, еліміздің саяси және идеологиялық процестеріне қатысатындар. Олар мұндай қадамға ойланбай, күйбең тірлік жетегінде барды деп айту дұрыс болмас.

Сатып алынған дипломдардың иелерінде қандай да бір жолмен мемлекеттік қызметке орналасу ниеті де байқалып жатады. Олар арнайы тексеру жүргізілетіні, оның ішінде республикамыздың және шетел мемлекеттерінің ЖОО-ларында оқу фактісі бойынша тексерілетіні туралы ескертілсе де болмайды. Әрине, сатып алынған дипломдар арнайы тексеруге төтеп бере алмайды.

Мысалы, 2018 жылы ұлттық қауіпсіздік органдары ұлттық компаниялардың біріне кандидат ретінде жоғары білім туралы жалған дипломды пайдалану фактісін анықтады. Бұл маманға жалған дипломмен мансаптық өсудің қанша сатысынан өткенін болжап көріңіз. Атқарып отырған лауазымдарына сәйкес, ол жас қызметкерлер үшін тәлімгер болған шығар, былайша айтқанда, «мамандық пен өмір негіздерін үйреткен». Тек бұл өміріңіздің едәуір бөлігі жұмсалатын мансапты соншалықты бекер ақтауға тұрмайды.

2019 жылы Қызылорда облысындағы колледждердің бірінің оқытушылары еліміздің кейбір жоғары оқу орындарының жалған дипломдарын дайындағаны және сатқаны үшін қылмыстық жауапкершілікке тартылды.

Әдетте, сотқа дейінгі тергеу барысында шалыс басқандар өкініп, өз кінәсін толық мойындайды. Кейбіреулер оның салдарынан жоғары оқу орнын бітіре алмаған қиын өмірлік жағдайлары мен туыстарының алдындағы ұят сезімі оларды күмәнді қызмет көрсету түріне жүгінуге итермелегені туралы айтады. Енді біреуін оқу ақысын төлей алмағаны үшін шығарып жіберсе, тағы бірі отбасылық бақытты таңдап, оны оқумен үйлестіре алмаған.

Жалған дипломдарға деген сұраныс өмірдің қиындықтарын еңсеруді қаламайтын немесе білмейтін және өз мәселелерін қылмыстық жолмен шешуге асығатын, осылайша заңсыз бизнесті қолдайтын адамдардың ерекше санатын тудыруы ықтимал.

Бір нәрсе анық, біздің азаматтарымыздың санасы 90-шы жылдардағы қиын кезеңдердің артта қалғаны туралы қарапайым шындықты қабылдауы керек. Қазақстандық қоғам өзгеріп, дамуда. Бүгінде жұмыс берушілерге жай ғана дипломы бар кадрлар емес, заман ағымына ілесе алатын және сапалы білім алған жоғары деңгейлі мамандар қажет. Ұсынылатын мөртабаны бар құжаттың ешқандай заңды күші жоқ екенін түсіну үшін ерекше ақыл иесі болу қажет емес.

Жасырын бизнес әрекетінің тек жүйелі түрғыда тоқтатуға болады. Әдетте, жұмысқа кандидаттар мемлекеттік қызметке кірген кезде ғана мұқият тексеруден өтеді. Егер жұмыс беруші кандидаттардың сәйкестігіне мұқият сауалнамалар, күрделі тестілеу жүргізсе, онда құжатты сатып алғысы келетіндер де әлдеқайда аз болар еді. Жалған құжаттарды пайдаланғаны үшін де, оларды дайындағаны үшін де заңды қатайту бизнестің осы түрін жоюды тағы бір қадамға жақындатар еді. Әйтпесе, бізге балаларымызды «жалған оқытушыларға» оқытқызып, сондай дәрігерлерден емделуге тура келеді.

Ал әзірге тек әр жеке адамның өзіндік санасы мен ар-ожданына, сондай-ақ еркін тыныстап, әшкере болу үрейінсіз ұятына қарай еңбек ету ниетіне сену ғана қалады. Ертеңгі күні өзіңіз сүйеу әрі еліктеу үшін лайықты үлгі болып табылатын балаларыңыздың алдында ұялмайтындай өмір сүру керек.

Газет Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрлігінде тіркелген. Бұл туралы 27.12.2012 ж. №13257-Г куәлігі берілген.

Меншік иесі:
«Ертіс ауданы әкімдігінің «Ертіс нұры» және «Иртыш» газеттерінің біріккен редакциясы» ЖШС

Директор (редактор)
Алтынай Елюбайқызы ДЕМЕСИНОВА

Нөмірді басылымға дайындаған А.Қызкенов

Журналист: *Н.Райхан*
Тілші - корректор: *А.Қызкенов*
Көркемдеуші: *А.Малдыбаева*

Хаттар, қолжазбалар, фотографиялар мен суреттер рецензияланбайды және қайтарылмайды, Редакция барлық хаттарға теріс жауап беруді міндетіне алмайды.
Жарнамалық материалдардың мазмұнына жарнама берушілер жауап береді. Авторлардың пікірлері редакция ұстанатын көзқарасқа сәйкес келмеуі мүмкін.
Материалдарды көшіріп басқанда "Ертіс нұры" газетіне сілтеме жасау міндетті.

Газет аптасына бір рет - сенбі күні шығады.

Газет «Ертіс нұры» және «Иртыш» газеттерінің біріккен редакциясында терілін, беттелді. Газет жеткізілмегендігі жөніндегі шағымды 2-12-45 телефоны арқылы хабарлаңыз.

Газет редакциясының электрондық тасмалдағыштарынан «Дом Печати» ЖШС баспаханасында басылады,
Павлодар қаласы, Астана көшесі, 143 үй,
Газеттің сапалы басылуына баспахана жауап береді. Тел.: 8(7182) 61-80-31.

Таралымы: 990 дана.
Тапсырыс: 724

МЕКЕН-ЖАЙЫМЫЗ:
140500 Павлодар облысы, Ертіс а., Бөгенбай көшесі, 99 үй, тел. 2-12-35, 2-26-26.

Электрондық пошта
E-mail:irtpress@yandex.kz